

Til: Arter og Naturbeskyttelse (naturbeskyttelse@mst.dk)
Fra: (Ingen afsender)
Titel: Høringssvar - Naturplaner - Høring af Natura 2000-planer 2022-2027
E-mailtitel:
Sendt: 19-05-2022 13:35

Sag nr. 2022 - 38016: Høringssvar naturplaner - NJL - Strandenge på Læsø og havet syd herfor

Modtaget via hjemmesiden den 19-05-2022 13:35:24

Kvitteringsnummer: we3urdppgz

Den: 19-05-2022
Sagsnr.: 01.05.18-K04-1-22

Høringssvar til udkast til Natura 2000-planer 2022-2027 område nr. 9

Læsø Kommune ønsker hermed at indgive høringssvar til udkast til Natura 2000-planer 2022-2027 for Natura 2000 område nr. 9. Strandenge på Læsø og havet syd herfor.

Finansiering af naturpleje

En væsentlig del af Læsø Kommunes areal er udpeget som Natura 2000, og Læsø Kommune har dermed en omfattende opgave i forhold til naturpleje. Samtidig er kommunens skattegrundlag minimalt med ringe mulighed for at prioritere naturpleje i det omfang, Natura 2000-arealerne kræver alene i størrelse.

Derfor er arealtilskud fra EU en helt dominerende økonomisk motor i naturplejen, som mange steder dikterer arealanvendelsen i områderne. Det medfører imidlertid ofte, at overholdelse af kriterier for støtteordningerne må prioriteres over hensyn til optimal naturpleje til fordel for naturkvalitet og biodiversitet.

Der er desuden eksempler på nye støtteordninger, hvor ekstensivering af dyrkede arealer medfører et forbud mod afgræsning på arealet. I forhold til et naturplejeperspektiv på Læsø er det meget uheldigt at forbyde ekstensiveret afgræsning og i stedet "nøjes med" at tage ét årligt slæt. Kontinuerlig afgræsning hvor græsserne hele tiden holdes nede giver det nødvendige lys og luft til de urter, der ellers ikke kan konkurrere med græsserne, samtidig med at dyrene roder lidt i jorden og laver møgbunker – alt sammen til gavn for biodiversiteten. På den måde passer flere støtteordninger ikke på Læsø.

Naturplejen er vigtig for Læsø Kommune - naturen på Læsø er en væsentlig forudsætning for både bosætning, fastholdelse af indbyggere og turisme. Det samme er anvendelsen af naturen til rekreative formål (jagt, sankning af svampe og bær, vandre- og rideture m.v.) i forhold til bosætning, fastholdelse og turisme, der tilsammen danner et skattegrundlag til at finansiere bl.a. naturplejen.

Læsø Kommune har dog en væsentlig udfordring i at sikre et skattegrundlag af en størrelse, der muliggør optimal pleje af naturen. Læsø Kommune mener, at kommuner med naturarealer af national og international betydning, der samtidig har et minimalt skattegrundlag, bør kunne opnå national støtte til driften til at sikre en optimal pleje af de værdifulde arealer.

Åbningstider (for personlig henvendelse):

Mandage: 13.00 - 17.00
Onsdage: 10.00 - 14.00
Uden for åbningstiden: henvises til direkte numre på www.laesoe.dk

Forvaltningsplan for Læsøs natur og landskaber

Kommunalbestyrelsen ved Læsø Kommune har i 2021 vedtaget "Forvaltningsplan for Læsøs natur og landskaber". Planen er udarbejdet af et § 17 stk. 4 udvalg i perioden 2018-2020 med Læsøs natur og landskaber som tema.

Forvaltningsplanen beskriver landskabsudviklingen på Læsø, kulturlandskabernes opståen og udvikling samt beskrivelse af Læsøs landskabstyper. Derudover beskriver planen emner, der anses som en udfordring for natur- og landskabsforvaltning - eksempelvis adgangsveje, afvanding, hegning m.v. Endelig beskrives forvaltningsplan for Læsøs natur og landskaber.

Forvaltningsplanen er vedtaget af Læsø Kommunes kommunalbestyrelse 22. februar 2021 og beskriver således grundlaget for Læsø Kommunes planlægning og naturplejeindsats – herunder i Natura 2000-områderne.

Forstyrrelser

Der tages allerede forbehold for forstyrrelser fra mennesker i væsentlige områder gennem et adgangsforbud i yngletiden. Samtidig tilpasser Læsø Kommune sin naturpleje under hensyn til yngletiden for at minimere risikoen for at forstyrre ynglende fugle.

Regulering

Omkring Læsø opleves den største trussel mod ynglende edderfugle og vadefugle at være store måger og krager. Det er Læsø Kommunes holdning, at regulering af måger og krager er af afgørende betydning for en genetablering og opretholdelse af en sund bestand af edderfugle m.v., og at muligheden for regulering derfor bør udvides.

Natura 2000-plan 2022-2027

Generelt viser kortlægningen, at naturtilstanden er høj eller god i 97 % af området, og Læsø Kommune er af den opfattelse, at den nuværende naturpleje med fokus på afgræsning fungerer godt. Ved fortsat pleje vil arealerne med tiden blive af høj tilstand. Planen beskriver i afsnit 4 vedrørende indsatsprogram, at Staten stiller en række virkemidler til rådighed til gennemførelse af planen, og at kommunen i mindre omfang bidrager økonomisk.

Læsø Kommune ønsker en præcisering af, hvad Staten helt konkret kan/vil bidrage med. Samtidig bemærkes, at Læsø Kommune bidrager væsentlig til naturplejen med en forholdsvis stor andel af sit budget men uden forudsætninger for at optimere naturplejen. I samme afsnit beskrives, at tredje planperiode fortsat vil være fokus på indsatser for truede fugle og arter. Læsø Kommune er af den holdning, at der først og fremmest bør prioriteres indsatser for plantearter og naturområder for dermed at skabe levesteder for fugle m.v. Læsø Kommune savner, at der er højt fokus på planter.

Åbningstider (for personlig henvendelse):

Mandage: 13.00 - 17.00

Onsdage: 10.00 - 14.00

Uden for åbningstiden: henvises til direkte numre på www.laesoe.dk

Der vil også fortsat være fokus på invasive arter. Læsø Kommune ønsker i denne forbindelse en redegørelse for de virkemidler, der stilles til rådighed fra Staten til bekæmpelse af invasive arter.

Bemærkninger til afsnit 4.2 Område specifikke retningslinjer

7. Angående revision af bestemmelser for Vildtreservatet Bovet-Knotten

Der er i forbindelse med Vildtreservatet Bovet-Knotten nedsat en brugergruppe. Læsø Kommune opfordrer til, at denne inddrages i revisionen af bestemmelserne for vildtreservatet.

8. Regulering af fiskeri

Læsø Kommune må på det kraftigste understrege, at fiskerierhvervet er af afgørende betydning for Læsø som helårssamfund. Enhver form for regulering af fiskeriet bør ske i samarbejde med Læsø Fiskeriforening og Læsø Kommune.

Den naturlige landskabsforskydning

Syd for Læsø opstår der løbende nye øer i form af græsholme på den store sandflade, der omgiver hele det sydlige Læsø. Samtidig vokser strandengene langs hele sydkysten hvert år med et gennemsnitligt areal på 10-20 hektar. Denne tilvækst i skyldes primært Læsøs landhævning, der med 2.3 mm/år er landets højeste. Med den nuværende havstigning på 1.2 mm/år, indebærer det en relativ landhævning på 1.1 mm/år.

Den årlige tilvækst varierer stort set med Månens såkaldte nodal-oscillation, et periodisk udsving i Månens bane om Jorden på ca. 19 år, der giver et langvarigt tidevand på ca. 70 mm i perioden. Landtilvæksten er derfor størst i nodal-oscillationens 'ebbe-perioder' med en varighed på 9-10 år og mindst i 'flod-perioderne' med en tilsvarende varighed.

Alle disse nydannede arealer er i sagens natur 'uberørte' og udgør derfor rent biologisk særligt værdifulde arealer, som kunne påkalde sig særlig opmærksomhed, men som for især de nydannede græsholme også er mindre tilgængelige for naturpleje, navnlig i forhold til disse arealers ofte betydelige tilgroning med invasivt vadegræs.

Endvidere er det vigtigt i forhold til de centrale myndigheders forståelse af Læsøs naturdynamik at være opmærksom på, at landhævningen langsomt medfører en forskydning af landskabstyperne. Således opstår der hele tiden nye strandenge, mens ældre strandenge i takt med landhævningen og en uændret naturpleje vil blive omskabt til græs- og lyngheder, mens græs- og lyngheder (uden afgræsning) omskabes til birke- og fyrreskov.

Med hele det sydlige Læsø meget ringe terrængradient (typisk 1/2000), indebærer landhævningen væsentlige ændringer i grund- og porevandets saltholdighed, og at alle arealerne derfor - alt andet lige - i betydelig grad vil ændre grundkarakter over en 50års periode.

Åbningstider (for personlig henvendelse):

Mandage: 13.00 - 17.00

Onsdage: 10.00 - 14.00

Uden for åbningstiden: henvises til direkte numre på www.laesoe.dk

Doktorvejen 2, Byrum
9940 Læsø
Tlf: 9621 3000
kommunen@laesoe.dk
www.laesoe.dk

Side 4 af 4

Da udlægningen af Natura 2000-arealer er statisk, bør det overvejes, hvordan naturforståelsen og -plejen kommer i mindre konflikt med den naturlige udvikling.

Strategisk Miljøvurdering

Det bemærkes, at der på side 4 i Strategisk miljøvurdering mangler blandt andet hedehøjlen, storspoven og bjerglærken.

Åbningstider (for personlig henvendelse):

Mandage: 13.00 - 17.00

Onsdage: 10.00 - 14.00

Uden for åbningstiden: henvises til direkte numre på www.laesoe.dk

Opsummering af indberetning

Nedenfor vises de oplysninger som er blevet indberettet.

Afgiv høringssvar

Afsender af høringssvar	Læsø Kommune
Afsenders e-mailadresse	teknik@laesoe.dk
Afsenders telefonnummer	
Interessenttype	Kommunal myndighed
Tilføj kontaktperson	✓
Kontaktpersons navn	
Kontaktpersons e-mailadresse	
Kontaktpersons telefonnummer	
Høringssvaret er af generel karakter	
Områdenavn	Strandenge på Læsø og havet syd herfor
Områdenummer	9
Datagrundlag	
Indsatsprogram	✓
Lovgrundlag	
Modstridende interesser	
Målsætninger	✓
Rollefordeling	
Strategisk Miljøvurdering (SMV)	✓
Udpegningsgrundlag og områdeafgrænsning	
Økonomi	
Andet relateret til høring af Natura 2000-planer	
Skriv høringssvar	Se venligst vedhæftede høringssvar.
Vedhæft dokumenter og/eller billeder	Høringssvar til udkast til Natura 2000-planer 2022-2027 område nr. 9 - Læsø Kommune.docx

Indsendt 19-05-2022 13:35. Kvitteringsnummer WE-3UR-DP-PGZ.

Til: Arter og Naturbeskyttelse (naturbeskyttelse@mst.dk)
Fra: (Ingen afsender)
Titel: Høringssvar - Naturplaner - Høring af Natura 2000-planer 2022-2027
E-mailtitel:
Sendt: 20-05-2022 10:43

Sag nr. 2022 - 38243: Høringssvar naturplaner - NJL - Strandenge på Læsø og havet syd herfor

Modtaget via hjemmesiden den 20-05-2022 10:38:46

Kvitteringsnummer: n3t9cgy3u9

Opsummering af indberetning

Nedenfor vises de oplysninger som er blevet indberettet.

Afgiv høringssvar

Afsender af høringssvar	Læsø Strandjægere
Afsenders e-mailadresse	
Afsenders telefonnummer	
Interessenttype	Organisation, forening mv
Tilføj kontaktperson	
Høringssvaret er af generel karakter	
Områdenavn	Strandenge på Læsø og havet syd herfor
Områdenummer	9
Datagrundlag	
Indsatsprogram	✓
Lovgrundlag	
Modstridende interesser	✓
Målsætninger	✓
Rollefordeling	✓
Strategisk Miljøvurdering (SMV)	
Udpegningsgrundlag og områdeafgrænsning	
Økonomi	
Andet relateret til høring af Natura 2000-planer	✓
Skriv høringssvar	Naturen tilbage til folket Vi mener det overordnede mål må være at indpasse natur- og plejeplaner under størst mulig hensyntagen til lokalbefolkningens naturinteresser, der er en integreret og vigtig del livet som ø-bo. Læsø-kulturen er stærkt forbundet med den frie adgang til naturen. Vi ønsker ingen udvidelse af diverse reservater og ingen yderligere udvidelser af natura2000 områder. Vi ønsker størst mulig selvforvaltning. Den meget akademiske opfattelse af naturens rette sammenhæng, harmonerer ikke særligt godt med de lokale borgeres opfattelse af naturen og hvordan den skal bruges.
Vedhæft dokumenter og/eller billeder	

Indsendt 20-05-2022 10:38. Kvitteringsnummer N3-T9C-GY-3U9.

Til: Arter og Naturbeskyttelse (naturbeskyttelse@mst.dk)
Fra: (Ingen afsender)
Titel: Høringssvar - Naturplaner - Høring af Natura 2000-planer 2022-2027
E-mailtitel:
Sendt: 03-06-2022 14:06

Sag nr. 2022 - 41951: Høringssvar naturplaner - NJL -

Modtaget via hjemmesiden den 03-06-2022 14:04:28

Kvitteringsnummer: 54vhv829w3

Danmarks Naturfredningsforening
Frederikshavn/Læsø afd.
E-mail: frederikshavn@dn.dk
Tlf. 93883608

E-mail:

Tlf:

Ref. i den aktuelle sag:

E-mail:

Tlf.

24.05.2022

Miljøstyrelsen
Tolderlundsvej 5
5000 Odense C

Vedr.: Natura 2000 planer 2022-2027

Danmarks Naturfredningsforening, Frederikshavn/Læsø afdeling sender hermed høringsvar til forslaget til Natura 2000 planer, som er i høring indtil 25. maj 2022. Pga. problemer med at anvende høringsportalen afleveres vores høringsvar som en almindelig fil, og vi skal anmode om, at svaret accepteres på linie med øvrige svar.

N1 Skagens Gren og Skagerrak

Vedr.3.3 Modstridende naturinteresser

Den massive og fortsat tiltagende gående trafik i turistsæsonen i specielt området fra parkeringspladsen over stien ved Drachmanns grav og ud mod Grenens spids, kalder på behovet for udvikling af slidstærke stier og guidning til alene at gå i terrænet på stierne. Der pågår et arbejde i kommunalt regi for at imødekomme dette behov, og dette arbejde finder DN meget vigtigt.

Vedr. side 20 afsnit 2:

“.... fortsættelse af indsatsen for langsigtet at sikre den nødvendige pleje af de lysåbne naturarealer.....”

DN's kommentar: Nu, hvor midler i LIFE projektet formentlig er opbrugt, forestår der en løbende plejeopgave af anseeligt omfang, såfremt den lysåbne karakter skal fastholdes. DN anser det for vigtigt, at der afsættes tilstrækkelige ressourcer til denne indsats.

Vedr. 4.2 Områdespecifikke retningslinjer

2. Der iværksættes en bekæmpelse af invasive arter på 1 ha med fokus på arealer med en kortlagt forekomst af invasive arter på over 10% dækning.

DN's kommentar: DN bifalder stærkt Frederikshavn Kommunes intention om at fortsætte med ugentlig maskinel knusning af rynket rose på Grenen samt mindst to årlige knusninger i resten af de relevante arealer.

N2 Råbjerg Mile og Hulsig Hede

Vedr. 4.2 Område specifikke retningslinjer

3. *Der iværksættes en bekæmpelse af invasive arter på 81 ha med fokus på arealer med en kortlagt forekomst af invasive arter på over 10% dækning.*

DN's kommentar: Når det drejer sig om rynket rose, vil vi anbefale, at metoden, som anvendes på Grenen, dvs. med ugentlige knusninger, hvor det er værst og på resten af de relevante arealer mindst en gang årligt og helst to.

N3 Jerup hede, Råbjerg og Tolshave moser

Her blot en konstatering af, at d der er fundet hedepletvinge på væsentlig flere lokaliteter end det fremgår af kortet i basisanalysen.

N4 Hirsholmene, havet vest herfor og Elling å's udløb;

Fra den strategiske miljøvurdering: *"I Natura 2000-området er hedepletvinge registreret ved gentagne tællinger i perioden 2004-2019 på en ca. 1 kilometer strækning syd for Strandbyvej inden for arealet med grå/grøn klit. I perioden 2004-2019 har bestanden i området fluktueret, hvilket bl.a. er et udtryk for at forekomsten af hedepletvinge varierer meget fra år til år på de enkelte lokaliteter, alt afhængig af især vandstand og græsningstryk. På baggrund af områdets karakter med flere bestande af djævelsbid og lav omgivende vegetation, vurderes der at være forudsætninger for en stabil forekomst i området"*

DN's kommentar: Det sidste udsagn mener DN er forkert. Hvis der ikke iværksættes fokuseret pleje mod nord i området, er en stærk risiko for nedgang i bestanden.

N8 Åsted Ådal, Bangsbo Ådal og omkringliggende overdrevsområder

DN's kommentar: det undrer og forekommer umiddelbart utilfredsstillende, at prioriterede naturtyper som skovbevokset tørvemose og elle- og askeskov ikke er tilstandsvurderede.

N9 Læsø - Strandenge på havet og havet syd herfor

Fra den strategiske miljøvurdering:

"Områdets arealer med enårig strandeng er i god/høj tilstand, højt artsindex, høj andel uden vegetationsdække og hyppige oversvømmelser med havvand. Arealerne med vadegræssamfund har generelt god struktur med lodannelser og dækning af vadegræs og naturlig dynamik."

Fra Basisanalysen:

"Vadegræssamfund (1320). I området er der kortlagt 0,9 ha med vadegræs, som er i god tilstand. Naturtypen er ny på udpegningsgrundlaget i dette natura 2000-område, så der findes ikke data over udvikling i areal eller tilstand. Vadegræs findes langs yderkanterne på enkelte af de sydlige Rønner. Arealerne har generelt god struktur med lodannelser og dækning af vadegræs. Der er udbredt tilstedeværelse af engelsk vadegræs. For alle arealerne gælder, at der er naturlig dynamik uden diger, kystsikring eller afvanding"

DN's kommentar: Ovenstående er vanskeligt forståeligt! Der er på Læsø tale om store bestande af Engelsk vadegræs, der regnes blandt de 100 mest invasive arter i verden. Der er voldsomme bestande i hele Alsdyb Holme området og mere sporadiske bestande langs hele Læsøs sydlige kyst – fra Bløden Hale i øst og til Fannemands Kanel Kanal mod vest. Som vi har forstået det, er det alene vadegræssamfund ved Vesterhavet, som skal være med i udpegningsgrundlaget. Ved Kattegat må (engelsk) vadegræs betragtes som skadelig invasiv art, som da også er blevet bekæmpet intenst i det seneste LIFE-projekt på Læsø.

N10 Holtemmen, Højsande og Nordmarken

DN's kommentar: planerne for Læsøs Natura 2000 arealer er generelt fine, men det er nødvendigt at komme en generel bemærkning om de økonomiske aspekter i planerne. Læsø har ift. befolkningstallet tæt på det største naturindhold og det største naturareal blandt landets kommuner. Det er helt åbenlyst, at Læsø Kommune ikke tilnærmelsesvis har de økonomiske ressourcer til at løfte de meget stor naturplejeopgaver. Det må være muligt at tænke i en form for pulje, som kan yde støtte i tilfælde af for stort misforhold mellem befolkningstal og naturarealernes størrelse/plejebehov.

N217 Nymølle Bæk

DN's kommentar: det undrer og forekommer umiddelbart utilfredsstillende, at den prioriterede naturtype elle- og askeskov ikke er tilstandsvurderet.

Med venlig hilsen

For DN Frederikshavn/Læsø

Opsummering af indberetning

Nedenfor vises de oplysninger som er blevet indberettet.

Afgiv høringssvar

Afsender af høringssvar	██████████, DN Frederikshavn/Læsø
Afsenders e-mailadresse	████████████████████
Afsenders telefonnummer	
Interessenttype	Organisation, forening mv
Tilføj kontaktperson	
Høringssvaret er af generel karakter	✓
Datagrundlag	
Indsatsprogram	
Lovgrundlag	
Modstridende interesser	
Målsætninger	
Rollefordeling	
Strategisk Miljøvurdering (SMV)	
Udpegningsgrundlag og områdeafgrænsning	✓
Økonomi	
Andet relateret til høring af Natura 2000-planer	✓
Skriv høringssvar	til Miljøstyrelsen Hermed vedhæftet høringssvar til udkastene til Natura 2000 planer for 2022-2027 fra Danmarks Naturfredningsforening, Frederikshavn/Læsø afdeling. Venlig hilsen ██████████ DN Frederikshavn/Læsø
Vedhæft dokumenter og/eller billeder	Natura 2000 planer 2022-2027 høringssvar DN Frederikshavn-Læsø.doc

Indsendt 03-06-2022 14:04. Kvitteringsnummer 54-VHV-82-9W3.